

Főszerkesztő és ideglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN** Lapkiadó R. T.

DÉLI HÍRLAP

A timistorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Nyilvánosságra hozták Mussolini kiszabadításának részleteit

A német főhadiszállás jelenti: Salernónál és Ebolinál nagy eredménnyel járt a partraszállt angolszász erők ellen indított német támadás

A nemzetközi helyzet meglepő változásokat eredményezhet Svédország közelében — mondotta a svéd haderő főparancsnoka

Berlin és Tokió nyilatkozata: A hármass egyezmény változatlanul érvényben marad

A nemzetközi sajtó Mussolini kiszabadításának hatása alatt aj. A DNB. illetékes helyről nyert részletes alapján részletes beszámolót arról, hogyan szabadították ki fogságából Mussolini. A német lapok állapításaihoz hangoztatják, hogy a Duce kiszabadításától messzenem következő következményeket várnak. Errekes megjegyzést fűz a DNB, a Ciano hol-téről szóló híresztelésekhez. Egy-

s elejét veszi annak, hogy Görögországot *hadiszínterre alakítsák át,* — mondják a Wilhelmstrassen.

A *Berliner Börsenzeitung*-ban Franz Riedl behatóan foglalkozik azzal a kérdéssel, vajjon az angolszászoknak sikerül-e *délkeleten* kieroszakolniok a behatolást Európába. A cikkirő a délkeletről Európa ellen irányuló eredményes behatolási kísérlet előfeltételének Kréta és több égei-tengeri fontos sziget meghódítását tartja. Nyugatról az invázió csupán Olaszország nagy területeinek meghódítása és biztosítása után következhetik be, — véli Franz Riedl, majd ezeket írja: Lehet, hogy az angolszászoknak *elegető* számú hadosztályuk, légi erejük és hajóerük is van Délkelet-Európa megtámadására, ennek a kísérletnek azonban lényegesen nehezebbek a feltételei, mint a Szicília ellen végrehajtott támadásnak. Csupán a kiindulási kikötők nagyobb távolságára, a balkáni partvidék csekélyebb gazdasági értékére és az alkalmas partraszállási kikötők csekélyebb számára kell gondolnunk, hogy a szövetségeseknek Délkelet-Európa ellen irányuló inváziós kísérletét a nehézségek szempontjából megleghessük. Az a számítás, hogy az *angolszászok balkáni invázióját a balkáni népek támogatják,* téves következtetéseken nyugszik, — hangoztatja a *Berliner Börsenzeitung* cikkirő. — A

partizán csoportokat szétverték, a vadonokban rejtőző silány maradványaik már nem tekinthetők alkalmas hadviselő elemnek az invázió támogatására. *A békés lakosság viszony örül, hogy a háboru vihara a Balkán fölött egyszer már elcsendesedett,* — írja Riedl.

Befejezésül a cikkirő rámutat arra, hogy *„Délkelet-Európában harvan év óta a legbősegebb termés az idén megajkított”* s ezt főképpen a német gazdasági irányításnak tulajdonítja. A *Berliner Börsenzeitung* cikke a következő megállapítással zárul:

„Délkelet-Európát a természet legözcheletlen erődé alakította, amelyet csupán akkor lehet bevenni, ha az erődöt kézben tartók nem állanak egységes vezetés alatt. Ez az egység azonban a történelem folyamán most első ízben vált tagadhatatlan tényé.”

Az angolszász-szovjet kapcsolatok

A háromhatalmi értekezlet előkészítő londoni megbeszélések iránt a szövetségesek tálcraiban továbbra is nagy az érdeklődés. Az olaszországi események mellett főleg Eden és Majszkij tanácskozásainak eredménye érdekli az angolszász sajtót. A Rador hírgyűnkség a DNB, amszterdami jelentésére hivatkozva ebben a vonatkozásban tegnap a kö-

vetkezőket közölte: Roosevelt elnököt a legutóbbi sajtóértekezleten megkérdezték, vajjon a Sztalinmal való háromhatalmi értekezlet ügye előbbre haladt-e. Az elnök — a brit hírközvetítő szolgálat értesülése szerint — igennel válaszolt erre a kérdésre, de nem volt hajlandó további felvilágosításokat adni. Egy másik amszterdami Rador-jelentés szerint Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere nem erősítette meg, de nem is cáfolta azt a hírt, hogy októberben Londonba utazik, hogy ott Edennel és Molotovval tanácskozzék. A Reuter brit hírgyűnkség ebből arra következtet, hogy Hull hallgatóságosan elismerte, hogy londoni látogatásának terve szóba került.

Svájci hírforrás arról számol be, hogy Majszkij szovjet helyettes külügyi népbiztos még szeptember vége előtt visszautazik Moszkvába, hogy részletes jelentést tegyen Sztalinnak az angol külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseiről s általában a hármass értekezletre vonatkozó előzetes tárgyalásokról. Londonban úgy vélik, hogy Majszkij, az eddigi tanácskozások alapján már átfogó képet adhat a Szovjet vezetőinek a Washingtonban és Londonban uralkodó felfogásról a háborus helyzet és a jövő európai terveket illetően. Lehetséges hogy Majszkij már bizonyos javaslatokat is ismertet a moszkvai kormánnyal. (—)

Itta: Gazdasági es jogi figyelő

reszt megállapítja, hogy Ciano nem volt azok között a fasiszta vezetők között, akiket a németek kiszabadítottak, másrészt pedig nem tartja valószínűnek, hogy a volt fasiszta külügyminiszter ismét vezető szerephez jut majd.

A Salernónál és Ebolinál partraszállt angol-amerikai erők ellen indított német támadás nagy eredménnyel járt, — állapítja meg a szerdai német hadijelentés. Szövetséges részről is beismerik, hogy a salernói harcok súlyos veszteséggel jártak. Az 5. amerikai hadsereget heves oldal-támadás érte. Kesseling tábornag három német hadosztályt vetett küzdelembe s ezek az e. ö.ök hatalmas lendülettel néhány kilométer szélességű parti sávra vetették vissza a szövetséges erőket.

Berlin és a Balkán

A Mussolini visszatérése következtében előállott helyzet megítélésében *némét részről nem merültek fel még újabb szempontok.* Erre csak a Hitler—Mussolini találkozó után lehet számítani, — jelentik Berlinből. A német birodalmi fővárosban ezzel egyidejűleg rámutatnak arra, hogy *némét részről a Horvátország és Olaszország között volt egyezményeket semmiesznek tekintik.*

A Wilhelmstrassen ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy *Görögország irányában nem változott meg Németország álláspontja.* A Rador erre vonatkozó jelentése kiemeli a Wilhelmstrasse szóvivőjének azt a megállapítást, hogy Hitler vezér és kancellár már 1941 május 4-én mondtok beszédében elismerően szözlött a görög népről és kulturáról. „Németországban nem fűződnek sem politikai, sem katonai, sem területi érdekei Görögország földjéhez.

„A németek Görögország szabadságát és függetlenségét kívánják. Hitler kancellárnak erről teti kijelentése ma is érvényes. A háboru jelenlegi szakaszában azonban a német birodalmi kormány, saját érdekében és Görögország érdekében is, kénytelen minden eszközzel megakadályozni Görögországnak az angolszászok részéről való *előzónlését*

Jelentéseink a hareterekről

A keleti front déli és középső szakaszán a Szovjet folytatta áttörési kísérleteit, ezeket a németek kemény küzdelemben legnagyobb részét elhárították

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti haretéren a kubani hídrónél tegnap is éleink harcok tevékenység volt. A Szovjet a krimszakai szakaszon hiabavaló támadásokban 32 páncélost vesztett.

A keleti front déli és középső szakaszán a Szovjet különösen a krasznovarszkojei szakaszon, Charkovtól délre és nyugatra, a Deznánál és Chirovnál az ellenség folytatta áttörési kísérleteit. Ezeket kemény küzdelemben legna gyöbbrészt elhárították. Több betörési helyen a németek esztámadást indítottak. A szovjet csapatok új heves támadásai Belyijtól dényugatra nagy gyalogsági és páncélos erők bevetése ellenére megfiasultak.

A Finn-öbölben a német haditengerészet egységei elsüllyesztettek egy szovjet gyorsnaszádot és a harc folyamán két ámadó ellenséges bombavető repülőgépet lelőttek.

Egy német hajókíséret biztosító tengeri haderői, továbbá a légierő vadász és romboló kötelékei az északnyugati tengerpart előtt 55 támadó szovjet vadászbombázó közül 21-et lelőttek.

Az Azovi-tenger felől északra folyó sulyos ehárító harcokban különösen ki-

tüntette magát Röss tizedes az egyik gránátoszred páncélos vadász századából: szeptember 11-én rövid idő alatt századának szakaszán 27 átörj ellenséges páncélos közül 10 semmisített meg

A Salernónál és Ebolinál partraszállt brit-északamerikai csapatok elleni német támadás tegnap nagy eredményekkel járt. Egy angolszász erőcsoportot körülzártak, egy másikat pedig megsemmisítettek. A zsákmány mennyisége és a foglyok száma állandóan nő. Az Ebolinál tegnap visszavetett ellenség hajóüzemségének védelme alatt közel a parthoz megújult ellenállásba kezdett.

A légierő állandóan támadta az angolszász partraszállási flottát. Egy 4000 tonna tartalmú szállító hajót megsemmisítően találtak el, öt további közép-

Gyökeres változás a Salerno-Nápoly körzetben

Berlin. (Rador). A Salerno-Nápoly körzetben az utóbbi 24 órában gyökeres változások történtek. A német csapatok a számbeli és légi fölényben lévő ellenféllel szemben jelentős győzelmet arattak, amelynek kiterjedését a jelen pillanatban még nem lehet teljes mértékben áttekinteni. A Salernótól délre lévő hídfőtől, az amerikai hadosztályok, a keddi nap estejének beállta

nagyaságú hajó nehéz ürméretű bombatalálatokat kapott. Német gyorsnaszádok megtorpedóztak egy ellenséges cirkáló és elpusztítottak két olasz motoros vitorlást.

A nyugati megszállott területek partjain egyes éjtszakai zavaró repülőgépek közül, melyek a birodalom északi részét fölött járják, a német légvédelmi erők 3, a haditengerészet egységei 5 repülőgépet lelőttek.

A szállítások lebonyolításra minden hadszíntéren valamennyi szállítási szolgálati parancsnokát és köteléket a legnagyobb feladatok elé állítja. Elpusztított utak helyreállításánál vagy vasúti pályák újbombelvezésénél a vasúti kifizetések és az üzemi csapatok ismételtlen kinttentejék magukat.

előtt, megkezdtek rendezetlen visszavonulásukat a tengerpart felé, keresve a hajókat, amelyektől megmentésüket vártak. Ilyen körülmények között a Salernónál lévő angol csapatok helyzete is tarthatatlanná vált és kénytelenek a menekülésben követni az amerikaiakat. Bár a harcok még nem fejeződtek be, máris azt lehet mondani, hogy a német hadosztályok vereséget mértek a Sa-

Arconál partraszállt angol-amerikai erőkre. Vereség megsemmisítő hatása összehasonlítható dunkergrai és diepei vereségével. Másrészt Montgomery Calabriából indult hadseregének eredményei meglepően kicsinyek. Annak ellenére, hogy ennek a seregnek csak igen gyenge német utóvédekkel kellene harcolnia, az utóbbi 24 órában ezek az utóvédék semmi érintkezésben nem voltak az angol erőikkel és akadálytalanul végeztek a VIII-ik hadsereg utírásával.

Négy fő csatát érte el a nagy szovjet offenzíva tizedik hetének végén

Berlin. A német távirati iroda, a DNB katonai tudósítója jelenti: A keleten folyó harcokról megállapítandó, hogy az 1943. évi nagy szovjet offenzíva tizedik hetének végén az arcvonal déli és középső részén négy fő csatát jegecesedik ki mind hátrózottabban:

1. Ugy látszik, hogy a Donec vidékén a mozgó hadviselés még nem ért véget. A szovjet kötelékek nyomásának erejét minden előteremthető tartalék bevetésével nyilvánvalóan fokozzák. Még nem ismerhető fel világosan, hogy a német hadvezetés milyen elgondolással és hova tereli a szovjet csapatokat és hol akarja azokat felfogni.

nyában a terep aláaknázását. Azt lehet mondani, hogy az angol előnyomulás az egész vonalon megállt, még pedig olyan nagy sikerrel, hogy az egész nap folyamán semmi érintkezés sem volt az ellenfelek között.

SZOVJET BIZOTTSÁG MEGSZEMLELTI AZ ANGOL HADHÁJÓKAT

London. Angliába a szovjet kormány egy katonai bizottsága érkezett, amely megismeri az Anglia déli kikötőiben levő hadihajókat. (Europapress).

2. A charkovi harcok a szovjet számára annyiban jelent csatlódást, hogy itt — bár a legnagyobb mértékben vetették be a páncélosokat, erős tüzérésségek és a légikötékek tömegeit — nem sikerült a német elhárító állásokat meg-

szelni. A harcok a szovjet számára annyiban jelent csatlódást, hogy itt — bár a legnagyobb mértékben vetették be a páncélosokat, erős tüzérésségek és a légikötékek tömegeit — nem sikerült a német elhárító állásokat meg-

A politikai arcvonal

Hogyan szabadították ki Mussolinit?

Berlin. (DNB). Mussolini kiszabadításáról és ezzel összefüggésben a német ejtőernyősök, a biztosító szolgálat és az SS-fegyvernem bátor vállalkozásáról a német távirati iroda a következő részleteket közli:

A kiszabadítási vállalkozás keresztülvitelével megbízott SS-főrohamvezető több ügyesen álcázott felderítés és megfigyelés alapján megtudta, hogy a Duceit augusztus 28-án San Maddalena szig-

téről az Abruzzók hegláncaiban levő, 2900 méterrel magasabban fekvő Gran Sasso hegycsúcsra vitték, ahol egy volt hegyi szállodában, többszáz főnyi karabinieri tartotta fogságban. Az épület a völgyből csak drótkötélpálya útján volt elérhető. Ezt a pályát teljesen elzárták, és különösen is a csúcsról mindenkor szemmel tarthatták. Így a Duce több óráig csakis többórát igen nehéz hegymászás után volt megközelíthető.

A német rohamosztag zuhanórepüléssel közelítette meg Mussolini tartózkodási helyét

Mután légi felderítők és megfigyelők a légi viszonyokat jórészt megállapították, a szabadítási terv végrehajtására szeptember 12-ét állapították meg. Az SS-főrohamvezető ezen a napon 12 óra és 10 perckor egy mindössze kilenc emberből álló csapattal elsőnek érte el a hegyormot, miután repülőgépe 1500 méternyi magashól zuhanórepülésrel az alig néhány száz négyzetméteres, egy nagyságu cétra lebecsült.

A SZIKRATÁVIRÓ-ALLOMÁS ELPUSZTITÁSA

Mialatt emberei a földszállás után azonnal gépfegyvert állítottak fel a ház előtt és az össze-vissza futkázó karabinierket ezzel megállásra bírták, az SS-főrohamvezető és két ember az épületnek hozzájuk legközelebb levő pincelejárataiba hatolt, ahol a szikratáviró volt. A szikratáviró-állomást pisztolyokkal néhány erősen ütéseivel elpusztította. Később azonban, ezen az uton nem lehet a házba behatolni. A kis csoport tehát a bejáratot keresve, ismét kiszéledt a szabadba.

EJTŐERNYŐS ERŐSÍTÉSEK ÉRKEZNEK

Közben az ejtőernyősök csapatának vezetője, egy főhadnagy, további megerősítésekkel és nehéz fegyverekkel megérkezett. Az SS-főrohamvezető embereinek hátán és vállán feljutott egy előépület tetéjére, átugrott a falon és végül szemben állott a ház főbejáratával, amelyet gépfegyveres karabinierik őriztek. Lövése készen tartott géppisztolyal a főrohamvezető és emberei rákiáltottak a karabinierikre:

— Mani in alto! Fel a kezét!

Megjévedve és teljesen megzavarodva, a karabinierik eleget tettek a felszólításnak.

„Duce, vigyázat!”

Ebben a pillanatban a főrohamvezető a ház egy második emeleti ablakában megállította a Duce alakját. Harsányan feléje kiáltott:

— Duce, vigyázat! Huzódjék vissza az ablakból!

Ugyanabban a pillanatban egy, a felsőbb emeleten levő ablakban megjelent a karabinierik egy alezredese, az őrség

parancsnoka. A főrohamvezető azonnal rája irányította pisztolyát és rákiáltott:

— Fel a kezét!

A karabinieri alezredes azonban a magasba lendítette karját és azt kiáltotta:

— Ne löjjetek!

„A Führer küldött engem, hogy önt megszabadítsam!”

A Ducenak az ablakban való megjelenése lehetővé tette a főrohamvezető számára, hogy a Duce tartózkodási helyét pontosan megállapíthassa. Közben légi uton újabb megerősítések érkeztek. A főrohamvezető néhány emberrel a

Rajt az 500 méteres szakadék előtt

Félórával később, hogy a német katonák a hegycsúcsra megjelentek, egy Fieseler Storch-repülőgép szállott le és pedig nehéz körülmények között. Az volt a feladata, hogy a Duceit végleg biztonságba helyezze. A Duce megszabadítójával együtt felszállott a repülőgépbe. A gép rajta, tekintettel arra, hogy a szik fensik tele van sziklával, pilótájának, a légi erő egy kapitányának, valóságos repülési mesterműve volt. A repülőgépnek nekifutáskor egy árkon

Kisza badulása pillanatában Mussolini még semmit sem tudott a fegyverletételéről

Berlin. A német távirati iroda értesítése szerint a Duce kiszabadulása pillanatában semmi sem tudott arról, hogy a Badoglio-kormány letette a fegyvert. Mussolini a fogságban semmiféle politikai vagy katonai eseményről nem értesülhetett. Teljesen elzárták a külvilágtól és a börtönőrökkel sem válthatott szót. Mint ismeretes, Mussolini tartózkodási helyét gyakran változtatták. Ahol a Duceit szállító gépkocsi elhaladt, légi riadót rendeltek el, nehogy a lakosság valamiképp érintkezhessek vele.

A DUCET SZENT ILONA SZIGETÉRE AKARTÁK SZÁMÚZNI?

Algecirás. (Europapress). Egyes értesülésekből arra lehet következtetni, hogy Mussolini Szent Ilona szigetére akarták számúzni. A szigeten előkészületeket is tettek már ezzel kapcsolatban és híre járt, hogy új számúzóttá várnak oda. Szent Ilona szigetének jelenleg van már egy számúzóttja: Reza Pahlevi volt

rendíteniök. A Charkovtól nyugatra elkeseredetten vívott csatát a Szovjet nagy veszteségei páncélosokban és emberekben jellemzik.

3. A Szevszk-Rumy-Komotopi háromszög, bár a szovjet élcsapatok támadó fegyvereikkel, vagyis páncélosaikkal, tüzéréssükkel, gépesített ágyuikkal és gépesített gyalogsági kötelékekkel nagy erőt fejtettek ki, nyugat felé törekvésükben nem tudott újabb eredményt elérni.

4. A nagy gépkocsitól északra és délre a szovjet hatalmas erőfeszítései Bjelj térségében a szovjetnek nem hoztak eredményt, míg Vjaszma környékéről a német mozgó hadvezetés az arcvonalat egészen Jólna környékéig visszavonta. A Szmolenszk főcél ellen irányuló folyamatos támadásokat az erős német elhárítás erőlteteni tudta, úgy hogy a harcok ezen a területen is állandósult jellegűek voltak. — állapítja meg a DNB katonai tudósítója.

tozatlanul érvényben marad. A két kormány elhatározott szándéka, hogy minden eszközzel folytatja a háborút a végső győzelemig.

A svéd hadsereg főparancsnoka a nemzetközi helyzetéről

Stockholm. (Rador). A svéd hadsereg főparancsnoka Thoenell tábornok úgy nyilatkozott, hogy a nemzetközi helyzet olyan lehetőségeket rejt magában, amelyek meglepő változásokat hozhatnak katonai és politikai téren, valamint növekvő tevékenységet a Svédországhoz közelfekvő vidékeken. A svéd katonai előkészületeket magas fokon kell tartani — mondotta a svéd hadsereg főparancsnoka. — majd kiemelte, hogy a védelmi eszközök állandóan a háboru szükségleteinek színvonalán kell tartani. Befejezésül még kijelentette, hogy az események alakulása, magyarázat adása nélkül megváltoztathatja a jelenlegi terveket.

A lengyel emigráns kormány korainak tartja a lengyel határok megállapítását

Amszterdam. (Rador). A brit tájékoztató iroda szerint — amint a DNB amszterdami híradása közli — Rome: Tadeus volt moszkvai lengyel nagykövét, a londoni emigráns kormány külügyminisztere azt a kijelentést tette, hogy az emigráns kormány, azaz a londoni lengyel bizottság szívesen látja egy megegyezést a szovjet kormánnyal olyan alapon, hogy mind a két fél jogai és függetlensége alapon elismertessék. A bizottság azt reméli, hogy ilyen rendezés alapján sok lengyel átvándorló örvendhetne saját kormányának védelmének.

Romer korainak tartja, hogy Lengyelország határait megszabják, amelyek újabb kell kijelölni, mert a közös ellenség — mint mondotta — Európának még legnagyobb részét, Lengyelországot pedig egészében megszállva tartja.

Romer szerint méltánytalan lenne, hogy a háboru befejezésével Lengyelországot újabb áldozatok követeljenek területi szempontból.

A lengyel kormány tehát az egész lengyel területet követeli. Romer a legmeghatározottabban állapítja meg, hogy a mostani számizetésben élő kormány nem tekint magát illetékesnek ilyen tárgyalásokra.

Ami az Atlanti Chartát illeti, Romer Tadeus megjegyzi, hogy Európa elrendezése érdekében érdeklődésüket ellentétben van a Chartával. Elképzelhetetlen, hogy a szövetséges államok közül némelyek más hatalom befolyása alá kerüljenek.

A nemzetközi élet új szabályozása és az együttes biztonság tekintetében a lengyel bizottság azon a véleményen van, hogy bármely nemzetközi szervezet sem pótolhatja a reális biztosítékokat.

A BOZSILÓF-KORMÁNY TAGJAI TISZTELEGTEK A KORMÁNYZÓ-TANÁCS ELŐTT

Szofia. (DNB). A bolgár kormányzótanács kedden délelőtt a királyi palotában fogadta az új kormány tagjait. A kormányzótanács nevében Cirill herceg üdvözölte a kormány tagjait, hangsúlyozván, hogy az ország bizonnyal az országgyűlési uralkodó által kijelölt uton és az elhunyt uralkodó politikai örökségét megőrizve, annak szellemében hatja át az irányítást a kormányzásra.

Bolivia kormánya lemondott

(Buenos Aires). Boliviában máhetekek óta kormányválság volt, amely a munkaügyi miniszternek a bányászok sztrájkja után tett intézkedéseivel kapcsolatban tört ki. A kormány már akkor felajánlotta lemondását, de azt a köztársasági elnök nem fogadta el. A miniszterek most levelt intéztek az elnökhöz és bejelentették lemondásukat, azzal a megindokolással, hogy így szabad kezét biztosítsanak a köztársasági elnöknek az új kormány megalakítására.

Női és férfi fehérmű-szalon nyílt meg Arad, Stroescu-utca 5. szám alatt, az emeleten balra. Tulajdonos: IONESCU FELICIA.

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Funkciósak:

CSAKÁNY BELA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

27

A pénzügyminisztérium készítette rendeltörvényrel — amelynek részletes ismertetését a Figyelőnek ebben a számában kezdjük — április 1-i hatállyal leszállították a kereskedelmi adó kulcsát, mintegy husz százalékkal mérsékeltek az alkalmazott adóját, csökkentették a szuperkvótát, megváltoztatták az aggregatív adót s végül szabályozták a könyvvizetési kötelezettség módozatait. (M. O. 1943. IX. 6. 589. számú rendeltörvény). A könyvvizetési kötelezettséggel kapcsolatban módosították a bélyegtörvényt is. A legfontosabb módosítás az, hogy az évi 300.000 lejes egyes adóalapon alól lévő kereskedők, iparosok és kézművesek nem vezetnek könyvet. (M. O. 1943. IX. 6., 590. számú rendeltörvény).

Előző Figyelőnk összefoglaló cikkében megírtuk, hogy a kormány gazdasági bizottsága megengedte a kereskedelmi és ipari vállalatoknak, hogy alkalmazottaik fizetését az 1939 december hónapi fizetésnek háromszétszerezésére emeljék az árkormánybizottság jóváhagyása nélkül. Amint a hivatalos lapban erről szóló árkormánybizottsági rendelkezés kimondja, ez a kedvezmény úgy értelmezendő, hogy az illető kereskedelmi vagy ipari alkalmazott jelenlegi rangjának, illetve beosztásának megfelelő 1939 december hónapi fizetése emelhető háromszétszerezésre. Az emelendő összegben a nyers fizetésen kívül az egyéb címen fizetett összegek (családi pótlék stb.) is benne vannak. (M. O. 1943. IX. 6., 274. számú rendelet).

A szerződéses leköttét ültetvényből származó napraforgó, repec, len, kender és tökmag gyűjtésével az ország egész területén a Solagra társaságot s bizonyos esetekben a növényi olajgyárak hivatalát (OFAUL) és a nemzeti szövetkezeti intézetet bízták meg. A termelőknél a termés betakarítását követően, de legkésőbb október 30-ig bejelentést kell tenniük az ültetvény terület illetékes községhez a bevetett terület nagyságáról, a termés mennyiségéről, a vetőmagra és háztartási használatra szükséges mennyiségéről, az eladás céljára rendelkezésre álló mennyiségéről, végül arról, hogy milyen olajos magról van szó. Kereskedőknek és az olajgyárak hivatalába tartozó gyáraknak tilos kivétel nélkül a termelőktől vásárolni. (M. O. 1943. IX. 11., 1377. számú rendelet).

A szesz egyedárúsításának vezérgazgatósága közölte, hogy szeptember 15-én megkezdődik az őszi szilvafeldolgozási időny. (Argus, 1943. IX. 3., 9106. szám).

A nemzetgazdasági minisztérium készítette rendeltörvényrel a gyapot, len és kender feldolgozásával, valamint a kender kotonizálásával foglalkozó vállalatokat az ugynevezett gyapot-, len- és kenderhivatalba (Oficial Bumbacului, Inului și Canepii. O. B. I. C.) tömörítették. (M. O. 1943. IX. 10., 594. számú rendeltörvény).

Az országos ár-kormánybizottság árszabályozó tevékenysége során az ideai cukorra péntek délutáni órák (M. O. 1943. IX. 9., 275. számú rendelet), a szilkviz árát (M. O. 1943. IX. 9., 276. számú rendelet), a borbélyok díjszabását és a házi festőanyagok árát szabta meg, végül új legmagasabb és legalacsonyabb munkabért léptetett életbe az ugynevezett önálló munkások számára. (M. O. 1943. IX. 9., 277. számú rendelet).

Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság a gyapju beszállításának határidejét szeptember 30-ig meghosszabbította. (M. O. 1943. IX. 8., 107.682. számú rendelet). (p. j.)

Az új pénzügyi törvények

Az adókulcsok lényeges csökkenése

A hivatalos lap folyó évi szeptember 6-i 208. számában új pénzügyi törvény jelent meg, amely a kereskedelmi adót az adókulcs leszállítása után jelentékeny módon mérsékli. A mérséklés viszszahatólag, a pénzügyi év kezdetétől, tehát az év április 1-től érvényes és kiterjed már az idén kivetett kereskedelmi adóra is. A pénzügyi közegek kötelesek a régi kivetéseket hivatalból helyesbíteni, még abban az esetben is, ha az új adót a fellebbezési bizottságok jóváhagyták vagy módosították. Az adókulcs leszállítása nem vonatkozik a részvénytársaságokra.

A kereskedelmi adón kívül az új törvény az alkalmazottak adóját is leszállította. A mérséklés itt körülbelül husz százaléknak felel meg. Ez a leszállítás azonban csak szeptember elsejétől kezdve nyer alkalmazást, tekintettel arra, hogy az alkalmazottak adója levonás útján fizetendő s így a visszamenőleges hatály nem volt keresztülvihető.

Az új adótörvény megváltoztatta az alkalmazottak jutalmainak adómérsék-

lésére vonatkozó eddigi rendelkezéseit, annak ellenére, hogy csak az ideai adótörvényvel léptek életbe.

Az adómérséklések harmadik nagy csoportja az előbbieknél általánosabban jellegű. Ugyanis a régebbi összes jövedelmiadót helyettesítő szuperkvóta kulcsát mérsékli jelentékenyen, nemcsak a kereskedelmi és ipari vállalatoknál, hanem az ingatlan, a szabad foglalkozás, a kisipar és a nem kereskedelmi természetű keresetek jövedelmeire nézve is. A szuperkvóta mérséklésének nincs érvénye a folyó pénzügyi évre azoknál a kézműveseknél, akik az idén még a patenta fixa valamelyik osztályában vannak.

Lényeges változást vezet be a törvényhozó az aggregatív adó kivételében. Továbbá újból szabályozza a könyvvizetési kötelezettség módozatait és ezzel kapcsolatban a bélyegtörvény megfelelő szakaszait is módosítja. Végül intézkedik a vagyon felértékeléséből származó tökeemelési adórendszeréről is.

E nagy horderejű változásokat alábbiakban részletesebben ismertetjük.

1. A kereskedelmi adókulcs mérséklése

A kereskedelmi és ipari adó kulcsa 500.000 lej adóköteles tiszta jövedelemig az eddigi 32 százalékról 25 százalékra mérséklődik. 500.000 lejen felül a kulcs változatlanul 32 százalék marad.

A patenta fixa osztályainál a 25 százalékos adókulcsot az osztály legkisebb és legnagyobb jövedelmének középar-

nyosa szerint kell számítani.

Mint a leggyakoribb és a kisebb adófizetők ezreit érintő eseteket, közöljük a patenta fixa osztályainak új adóját; az első szám a közlés sorrendjében az elemi adó, a második a közösi adópótlék, a harmadik a statisztikai díj, a negyedik a kiegészítő pótladó. Az utolsó osz-

tály kivételével a szuperkvóta elmarad, mert miként azt külön fejezet alatt ismertetni fogjuk, a 300.000 lejig terjedő jövedelmek ez alól mentesek. Tehát ötödik szám gyanánt csak a patenta fixa tizenharmadik osztályánál fogjuk közölni a szuperkvótát. Az utolsó szám a fizetendő egyenes adók összege.

- I. o. 5000 lejig 750, 60, 4, 23, 837.
- II. o. 5001—10.000 lejig 1500, 120, 8, 45, 1637.
- III. o. 10.001—15.000 lejig 3000, 240, 15, 90, 3345.
- IV. o. 15.001—20.000 lejig 4500, 360, 23, 135, 5018.
- V. o. 20.001—25.000 lejig 5750, 460, 29, 173, 6452.
- VI. o. 25.001—40.000 lejig 8750, 700, 34, 263, 9757.
- VII. o. 40.001—50.000 lejig 11.250, 900, 56, 333, 12.544.
- VIII. o. 50.001—75.000 lejig 17.000, 1360, 85, 510, 18.955.
- IX. o. 75.001—100.000 lejig 22.500, 1800, 113, 675, 25.088.
- X. o. 100.001—150.000 lejig 35.000, 2800, 175, 1050, 39.025.
- XI. o. 150.001—200.000 lejig 47.500, 3300, 238, 1425, 52.963.
- XII. o. 200.001—350.000 lejig 62.500, 5000, 313, 1875, 69.688.
- XIII. o. 350.001—500.000 lejig 75.000, 6000, 375, 2250 és szuperkvóta fejében még 3000, összesen 86.625.

Megjegyezzük, hogy a középarányos kiszámítását a régi rendelkezések szerint tettük. Ezek pedig a tizedik osztálytól kezdve a kincstár javára a legnagyobb jövedelmi összeg határa felé toldódtak el. Például a tizedik osztályánál 140.000, a tizenegyediknél 190.000, a tizenkettediknél 250.000, a tizenharmadiknál 300.000 lej szerepelt a múltban középarányos címen. Ha az új törvényzöveg szerint a középarányos módosul, így táblázatunk utolsó négy osztályánál még újabb számtani mérséklés következik. Erre azonban valószínűleg csak a jövő pénzügyi évben kerül sor, mert akkor lesz szó a patenta fixa újabb alkalmazásáról.

Nem lesz érdektelen e rovat olvasói előtt, ha a patenta fixán kívül eső, néhány nagyobb jövedelemnél is közöljük az adómérséklés folytán keletkezett új adókat.

Az előbbieknél szemben a számok sorrendjében csak az a különbség, hogy második szám gyanánt a szuperkvótát iktattuk közbe, mely a magasabb adóalapotknál erős kulcsleszállításban részesült. Ezek szerint:

- 400.000 lej jövedelemnél az adó 100.000, 6000, 8000, 530, 3000, 117.530.
- 500.000 lej jövedelemnél az adó 125.000, 9000, 10.000, 670, 3750, 148.200.
- 600.000 lej jövedelemnél az adó 152.000, 12.000, 12.000, 1020, 5760, 222.780.
- 750.000 lej jövedelemnél az adó 240.000, 13.500, 15.000, 1268, 7200, 276.968.
- 800.000 lej jövedelemnél az adó 256.000, 18.000, 16.000, 1370, 7680, 299.050.
- 1.000.000 lej jövedelemnél az adó 320.000, 24.000, 20.000, 1720, 9600, 375.320.

2. A szuperkvóta leszállítása

Még az egyenesadó kulcsának leszállításánál is nagyobb kihatása van az adómérséklésre a szuperkvóta leszállításának. Mindenekelőtt a kisebb jövedelmek részesültek nagy mérséklésben azzal, hogy a szuperkvóta alól menteséget a törvényhozó 300.000 lejig kiterjesztette. Más szóval 300.000 lej adóköteles jövedelemig nincs szuperkvóta. Eddig a mentességi határ 10.000 lej

Konverzió búzával

Megírtuk, hogy a konverziós adósságot a hitelszövetkezetekkel szemben, a hitelező és adós hozzájárulásával, búzában lehet törleszteni. A kormánynak ezt a fontos elhatározását gazdáinknak is követhetők kell.

Országos szempontból az a fontossága, hogy ha a gazdák önként, a konverziós adósságok kiegyenlítése fejében átadják búzájukat, akkor a buza összevásárlására fordított hatalmas összegek nem kell a gazdasági életből kivonni, és ezek az összegek a gazdasági élet vérkeringését zökkenő nélkül szolgálhatják. Az egészséges gazdasági vérkeringés pedig valamennyiünknek az érdeke.

A gazdák egyéni szempontja is rendkívül fontos ebben a kérdésben. Ne feledjük el, hogy vagyoni állapotunkat erősítjük, ha szabadulunk adósságainktól. Az adósság ugyanis mindig megkötöttséget, akadályt jelent. A legjobb tehát, ha minél előbb szabadulunk adósságainktól, hogy akadálytalanul, nyugodtan dolgozhassunk tovább. Ezt mindenki tudja, csak ritkán akad jó alkalom és lehetőség arra, hogy szabaduljunk anyagi kötelezettségeinktől.

Most megvan a kitűnő alkalom. A buzatermés évek óta nem volt olyan bőséges, mint ebben az évben. Ezt az ismétlődést fel kell használni a gazdáknak. A kormány határozata és a jó termés megadja a lehetőséget annak, hogy egyszersmindenkorra elintézzék a konverzióban feleltük lebegő gondot. Igaz, hogy a jó termés adta pénznek volna más helye is. Mindig van vagy volna helye a gazda jövedelmének, de ilyen alkalom nem igen lesz többé.

Az egész konverziós adósság szalvérték szerint egy milliárd lej. Ennyi pénz szabadulna föl egy csapásra és jutna el a gazdasági vérkeringésbe. Ha pedig azt vesszük számításba, hogy gazdáink adóssága 2000—10.000 lej között mozog, akkor hivatalos árát, véve alapul, métermásánként 2600 lej,

mindössze 3845 vagon búzá kell rászámolni az ország gazdáinak a konverziós adósságok teljes kiegyenlítésére, azaz a legtöbb gazda egyetlenegy szák búzával, a legadósabb pedig legfeljebb négy-öt szák búzával intézheti el végleg ezt az adósságát.

Meg kell gondolniok gazdáinknak, hogy tulajdonképpen új konverzióra került a sor. A konverzió létrejöttékor az anyagi gondokba bonyolódott gazdaságadatom komoly segítsége, kapott. Megállapították a konverziós adósság pontos feltételeit, amelyeket a bankok is kötik. A gazda tehát nem köteles most a régi feltételeken változtatni. Ragaszkodhatik hozzá, hogy csak akkor és annyit törleszt, amint az megállapítást nyert. Mégis azt állítjuk, hogy új konverzió lehetősége nyílt meg számára, mert a mai jó búzáron törlesztheti a régebbi drágább pénzt. Legalább háromszor, talán négyszer is annyit törleszthet a buza mai árával, mint a konverziót követő években egészen a mostani gazdasági évig. Minthogy pedig a buzatermés is majdnem háromszorosa más évek termésének, nyilvánvaló, hogy a körülmények megfontolása és kiaknázása alapján most van meg a jó és könnyű lehetősége annak, hogy a szövetkezeti bankokban levő konverziós váltót kiváltja és elvesse végleg ennek az adósságnak a gondját.

A józan ész szavára hallgatva, gazdáink bizonyára az első köztől lesznek, hogy megszabadítsák magukat és családjukat a konverziós adósságoknak szabályszerűen visszatérő gondjától. Ismerőn gazdanépink értelmességét és kötelességvadását, nem kétkelünk benne, hogy a saját és az egész gazdasági élet javát szolgáló elhatározást követik és a kellő lépéseket a búzában való fizetésre hamar és határozottan végzik el, mert a gazda életében nincs minden esztendőben szerencsés alkalom, mód és lehetőség vagyoni helyzetének tisztázására és erősítésére.

(—a)

A Déli Hírlap gazdasági és jogi felelőse

(Folytatás a 3-ik oldalról)

olt, bár a törvény indokolása az eddigi mentességi határként 100.000 lejt emlit.

A szuperkvóta alkalmazása tehát 300.000 lej tiszta jövedelemmel kezdődik. A kulcs, mely eddig erősen fokozatos volt, most mérsékelt fokozatos és lényegesen leszállításban részesült. A leszállítást kissé korlátozza az a rendelkezés, hogy a szuperkvóta számításánál ezental az adóalapból nem lehet levonni az elemi adót. E körülmény szem előtt tartása mellett, néhány példával kimutatjuk, milyen hatással jár a szuperkvóta mérséklése a 300.000 lejnél nagyobb jövedelmeknél.

500.000 lej adóalapnál: Eddig a szuperkvóta az 500.000 lej összegnek 5,36 százaléka volt, most 1,8 százaléka; 300.000 lejnél az eddigi szuperkvóta a teljes adóalap 8,1 százaléka volt, most 2,25 százaléka; 1 milliónál eddig a kvóta a teljes adóalap 9,5 százaléka volt, most 2,4 százaléka, tehát az eddigiek csak egy negyede! Összegen kifejezve az eddigi 95.392 lej helyett csupán 24.000 lej; két milliónál ennek az összegnek 12,7 százaléka volt a szuperkvóta, ma 4 százaléka, vagyis a réginek egy harmada; 3 milliónál a régi kvóta a teljes adóalapnak 14 százaléka volt, ma csak 5 százaléka.

Az új szuperkvóta-táblázatnak egy másik változása abban áll, hogy eddig a fokozatos kulcs határa öt millió szu-

perkvóta adóalap (tehát az elemi adóval kisebbitett adóalap) volt. Ez után az összeg után és ezen felül bármily adóalap után 33 százalék volt a szuperkvóta kulcsa. Ha számításba vesszük, hogy a múltban a szuperkvóta kiszámításánál az adóalapból le lehetett vonni az elemi adót és hogy ez az elemi adó 32 százalékot tett ki, tehát az adóalapnak körülbelül egy harmadát, ugy ez a harmadharom százalék megfelel a levonás nélküli adóalap 22-23 százalékának. Ez azt jelenti, hogy az öt millió felüli tiszta jövedelmek elemi adó és szuperkvóta-kulcsa együttesen 54-55 százaléka volt. Volt eset, amikor még további 1-3 százalék is járult ehhez a kulcs-hoz (export-cég, segélyalap), ugy, hogy a nagy adóalapoknak maximális adókulcsa a múltban 57-58 százalékra is emelkedhetett.

Ma a fokozatos szuperkvóta-kulcs nem 5 millióig, hanem 30 millió jövedelemig terjed. Öt milliónál csak 8,3 százalék a szuperkvóta-kulcs az eddigi 22 százalékkal szemben, tíz milliónál 12 százalék, 30 milliónál és azon felül csak 15 százalék, ugy, hogy a legmagasabb adókulcs (elemi adókulcs, szuperkvóta és export-kulcs) 49 százaléknál többet nem tehet ki. Tehát még e tekintélyes jövedelemmel is 12 százalékos kulcs-mérséklést jelent a jelenlegi módosító törvény. (:)

(Folytatjuk.)

A számla és a jegyzék

(Második közlemény.)

Ha a hiány 100 lejt alól van, az ellenőrző közege jogosult arra, hogy a hiányzó bélyeg értékének tízszerese erejéig a helyszínen elkobozhasson és megsemmisíthesse 5 százalékos nemzetvédelmi bélyeggel.

De nemcsak kereskedőknek és iparosoknak egymás közötti eladásainál áll fenn a számla kiállításának kötelezettsége, hanem 5000 lejt túlhaladó vásárlásnál a közönséggel szemben is. Az ilyen mulasztásnak a közöltekkel egyenlő súlyos következményei vannak.

Ezzel kapcsolatban még egy fontos körülményre hívjuk fel érdekelte olvasóink figyelmét. A fennálló törvények igen éles megkülönböztetést tesznek jegyzék és számla között. Ennélfogva a jegyzékből nem lehet utólagosan számlát csinálni oly módon, hogy a számla-bélyegyet egyszerűen ráragasztjuk. Számla csak előzetesen láttamozott számlafüzetből állítható ki, amelynek sorszámozása szigoruan időrendben való kiállítást jételez fel. (:)

Kérdezzem — mi felelünk

E. L. Arad. Mint előző Figyelőnknek ebben a rovatában S. F.-nek szintén Aradra üzentük különleges helyzetével forduljon az aradmegei prefektúra számvonvősi hivatalának főnökéhez. (Oe.)

K. E. Braşov-Brassó. A fizetési jegyzékben, hasonlóan a számlához, a kiállítás napja és órája is feltüntetendő, ha az illető eladás után az 5 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket le kell róni. (Oe.)

P. J. PANCOTA-PANKOTA. Az 1943 április 1-én módosított 5 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetékről szóló törvény kimondja, hogy bizonyos mezőgazdasági és élelmi cikkek (liszt, kenyér, kifli, zsemlye, percc, kukoricaliszt, só, cukor, friss marhahús, friss és sózott szalonna, zsír, az olajbogyóból sajtolt étolaj kivételével valamennyi étolaj, tej, tejjel, tojás, zöldség, belföldi gyümölcs, lencse és szárazborsó kivételével az összes főzelékek, világító kőolaj, tüzelő fa, valamint friss és sózott hal) amennyiben kicsinyben való eladási ára a 100 lejt és nagyban való eladási ára a 80 lejt nem haladja meg s közvetlenül a termelőtől vásárolják, mentesülnek az 5 százalékos illeték fizetése alól. Ha azonban e cikkek fel dolgozásra, vagy viszonyeladásra használják, a mentesség megszűnik. (Oe.)

D. G. PETROSANI-PETROZSÉNY. Az 1943 április 6-án megjelent lakbér-törvény 1. szakaszában félreérthetetlenül kimondja, hogy az 1943 május 1-én lejárt s az ez idő után lejáró lakbérleti szerződések érvényét a hadseregnek a békeállapotba való visszavonulása megváltoztatják. Az ön október

1-én lejáró szerződése ilyenformán, önműködően meghosszabbodik, természetesen a pénzügyigazgatóság az szerződés, illetékentenie kell. A törvény 9. szakasza szerint önnek 10 százalékkal emelhető a lakbérére, mert az évi bérösszeg az 50.000 lejt nem haladja meg. Az emelés körülmény el nem fogadása miatt, ha más körülmény a házigazda elhatározását nem támasztja alá, a kilakoltatást nem mondják ki. Forduljon egyébként közvetlenül a Népközösség Ottoni szervezetének jogtanácsosához. (Oe.)

B. F. Timişoara-Temesvár. Ha a szabó adja az anyagot (szövet, hozzávaló) s ennek értéke — mint minden esetben — nagyobb mint a készítés díja, akkor az anyag értéke után le kell róni az 5 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket. Ugyanez vonatkozik a javításokra, ha a javítási munkánál felhasználta anyagot a szabó adja. (:)

K. J. TIMIŞOARA-TEMESVÁR. Ha, amint írta, ellátást és ruhát is ad az illető személynek, ugy ennek értéke is hozzászámítandó a bérhez, ami által bizonyos, hogy eléri a megszabott bérösszeget. (:)

A. J. Sacueni Nor., R. J. Arad és H. K. Arad. Hozzániq intézett kérdésekre leközelebbi Figyelőnkben válaszolunk.

Határidő napló

SEPTEMBER 30:

A gyapju beszoigaltatasa. Rézből vert 5, 10 és 20 lejes érméket eddig a napig fogadják el adófizetésre. 100 lejes bankjegyek érvényüket veszítik.

Szept. 17, péntek
Róm. kat.: Ferenc.
Prot.: Ludmilla
Ortod.: Zsófia

Napkelte: 5 ó 33 p.
Napny.: 18 ó 10 p.
A nappal hossza:
12 óra és 31 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timişoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és fejszoalmlások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Aradi katolikusok zarándoklata Radna-Máriaradnára. A Kisasszony-napját követő vasárnap, mint minden évben, idén is elzarándokoltak az aradi római katolikus magyar hívek a radnai-máriaradnai kegyhelyre. A különvontatok reggel 9 órakor érkeztek meg Radna-Máriaradnára, a honnan a hívők a templomba vonultak. Az ünnepi nagymisét Kayser Lajos timişoara-temesvári nagyprépost mutatta be, több pap segédletével. A mise egyházzenei részét az aradi Szent Antal nagy énekkar adta elő. Karácsonyi István minorita-kar-nagy vezetésével és Mezey Tibor minorita orgonakísérettel. A hívek nagyrésze elvégezte a szentgyónást is, majd keresztúti ájtatosságon vettek részt. Az aradi hívek lelkeszeik vezetésével este tértek vissza a különvontatokkal.

— Adományok. A Déli Hírlap kiadóhivatalában a következő adományok folytak be: a dr. Kakuk-csecsemőotthon javára Szent Antal nevében 500 lej, Groza Emilia 500 lej, Hovanyecz Gusztávné elhalálása alkalmából 1500 lej, S. J. Szent Antal nevében 1000 lej, a Kardos-telepi gyermekotthon javára Gerzanich Amália Szent Antal nevében 1000 lej, a frateliai-ujkisdai gyermekotthon javára S. J. Szent Antal nevében 1000 lej.

— A mentők egy hónapja. A timişoara-temesvári önkéntes mentők a most kiadott jelentés szerint augusztus hónapban 737 esetben működtek közre. Első segélyt nyújtottak 121 ízben, még pedig sérüléseknél 58, megbetegedéseknél 53 és öngyilkosságok alkalmával 10 esetben. 235 beteget szállítottak, köztük 3 elmebeteget és vaklármará 20 esetben vonultak ki. Színházban, mozgóképszínházban és másutt 361 esetben teljesítettek mozgószoigalot. Ez évi közreműködésük száma 8.516, a mentőtársulat megalapítása — 1836 — óta pedig összesen 247.746 esetben működtek.

— Vasárnap kezdődik a katonai előképzés és iskolánkivüli nevelés tanfolyama. A timişoara-temesvári katonai előképzés és iskolánkivüli nevelés alfelügyelősége közli, hogy az 1943-44. korszakbeli ifjuság katonai előképzés és iskolánkivüli nevelés kiképzési éve szeptember 15-én kezdődik. Az első összejöveteit szeptember 19-én, vasárnap tartják. Valamennyi katonai előképzés ifju — akár főiskolai hallgató vagy középiskolai tanuló, akár egyéb városbéli ifju — e napon reggel félnyolc órakor az ugynevezett Lunaparkban jelenik meg. Az iskolánkivüli nevelésre kötelezett fiuk és leányok ugyanabban az időben a Bamatul-sportpályán jelennek meg. A törvény értelmében a 17, 18, 19 és 20 éves ifjaknak a katonai előképzés tanfolyamon kell résztvenniök, míg az iskolánkivüli nevelés tanfolyamain a 12 és 17 év közötti fiuk és a 12 év és 20 év közötti korban lévő leányoknak kell megjeleniök. Az iskolánkivüli nevelési tanfolyam résztvevőinek, valamint az iskolát nem látogató katonai előképzés ifiaknak kiképzését kizárólag vasárnap célelött, míg a főiskolai és középiskolai katonai előképzés ifjak kiképzését minden szombatn délután végzik. Minden egyes elmaradásért 200 lejtől 5000 lejtig terjedő pénzbírságot vetnek ki, amelyet az adóhivatal az illető munkaadóktól, illetve a szülöktől hajt be. A munkaadók és szülök ezért érdeklődjenek, vajjon az ifjak vagy leányok tényleg megjelennek-e az összejöveteleken. Ha valamelyik, kiképzésben részesülő ifju vagy leány távozik munkaadója szolgálatából, ezt a munkaadó haladéktalanul jelentse be és közölje azt is, hogy az illető hova távozott.

VIRÁGZIK AZ ORGONA. Timişoara-Temesvárot másodsor is ki virágozott az idén az orgona, Albu Constantinnak, a timişoara-temesvári culárszoek elmökének az erasébetvárosi Domasneanu és Virgil Onitiu-utca sarkán lévő háza udvarán hatalmas orgonabokor lila virágdszbe öltözött.

— Elütötte a vonat. Sulyos szerencsétlenség történt Chisineu-Cris-Kisje-nő község vasuti állomásának közelében. Heves István 52 éves adeai-ágyai gazda egylovas szekerevel átakart hajtani a vasuti töltésen és nem vette észre a közeledő vascai-vasköhi személyvonatot. A mozdonyvezető is későn látta meg a szekert, már nem volt ideje fékezni és a szekér a berme ülő gazdával és a lóval együtt a kerekek alá került. A gazda azonnal meghalt és elpusztult a ló is.

(*) Halálozások. Nyári Árpádné, születési nevén Tóth Juliska, rövid, kínos szenvedés után, e hó 14-én, éjjel elhunyt. Temetése e hó 16-án, d. u. 3 órakor lesz Uisentesen. A gyászoló család. — Bezslu György e hó 15-én, 47 éves korában elhunyt. Temetése e hó 17-én, d. u. 5 órakor lesz az aradi felső temetőböl.

ERNANDÓ
tánciskolájában szeptember 20-án, este 7-10-ig új tánc-, torna- és szepp-tanfolyamok kezdődnek.
Beltrajozások minden csütörtökön, este 7-10-ig és vasárnap d. u. 5-10-ig
Ugyanakkor táncgyakorló (koteria) Timişoara, I., Tepeş Voda-tér 1.

— Mozik műsora. Szeptember 16. csütörtök: Arad: Aro: „Átadom a feleségemet” (Heinz Rühmann), Corso: „Bál a kastélyban” (Alida Valli), Forum: „A san gottardo kénmő” (Mariella Lotti, Osvaldo Valenti, Germana Paolieri, Leonardo Cortese), Urania: „Gyanúsított nők” (Mariella Lotti). — Timişoara - Temesvár: Apollo: „A sziv mindig fiatal” (Emil Jannings), Capitol: „Sötét utak” (Juliette Faber, Jean Tissier, Jaques Baumer), Corso: „A kegyenemő” (Alida Valli), Thalia: „A zöld frakk”.

— Ügyletesi gyógszertárak. Szeptember 16. csütörtök: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timişoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertati-tér és Vasile Alexandri-utca sark), Gyárvaros: d. Keller István (3 August-utca), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27), Józsefvaros: Diana (Bratianu-utca 29), Mehala: Chioreanu (Cloşca-utca 18). — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi. — Szeptember 17, péntek: Sibiu-Nagyszeben: Jantea (telefon 510).

REGI KÖZMONDÁS
— Ha valalkozom veled, mindig eszembe jut a régi közmondás: „Aki nek az Isten hivatalát adott, eszt is adott hozzá”.
— De hiszen nekem semmiféle hivatalom nincsen!
— No, ugy-e, igaz van a régi közmondásnak!

Pihenő

A falu leghőbortosabb embere

Írta: MIKSZATH KALMAN

Tűzoltási és légvédelmi városi illetékek átvétele. A timisoarai-temesvári háztulajdonosok egyesületének közlése szerint a városi pénzügyi szolgálat háztulajdonosoknak és lakóknak most kézbesíti az erre az évre szóló városi illetékek kivetési íveit. Ezekben az ívekben új illetékek szerepelnek, amelyek a tűzoltási és légvédelem költségeinek fedezésére szolgálnak. A városi hivatalos közöny április 3-1 száma közölte e két szolgálat szervezeti szabályzatát s egyidejűleg a költségek fedezéséről is intézkedik. Eszerint a háztulajdonosoknak a tűz- és légvédelem céljaira a lakbérérték másfél százaléka, vagyis három százalékos illetéket kell fizetniük, a bérloknak pedig a helyiség bérértékének egy százalékát, ami 2 százalékos adónak felel meg. A lakbérértéket a bérleti szerződésnek, vagy a pénzügyigazgatóság megállapító jegyzőkönyve alapján állapítják meg, esetleg összehasonlítás alapján vetik ki. Az illetékek összegének kivétele ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül lehet fellebbezni. A háztulajdonosok egyesülete még hozzáfűzi, hogy a háztulajdonosok ezeken az illetékeken kívül még az állami adó 3 százalékos értékét fizeti városi célokra.

A volt arad-csanádi vasuti nyugdíjasok figyelmébe. Az aradi nyugdíjasok közösen segélyező egyesülete (Eminescu-utca 20) felkéri a volt arad-csanádi vasuti nyugdíjasokat, akik a Casa de Ajutor-tól kapják illetményüket, hogy a nyugdíjrendezéssel kapcsolatos meghatalmazás aláírás végett jelentkezzenek az egyesület irodájában.

Halálos autószerencsétlenség Constanta közelében. (Saj. tud.) Chiru Theorghe soffőr Mangalia felől Constanta felé haladt, amikor a város közelében nekirohant egy kocsinak. Az összeütközés következtében egy személy azonnal meghalt, hárman pedig életveszélyesen megsebesültek. A gondatlan sofőrt letartóztatták.

Aradi iparosok jelentkezése a munkakamaráinak. Az aradi munkakamara felszólítja az aradi fehérmunkásokot és fehérműszakmunkásokat, kéményseprőket és ilvegeket, hogy legkésőbb szeptember 20-ig jelentkezzenek a munkakamaráuknál. Akiik nem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, azokat megbüntetik.

Töltőtollat olcsón és jól vásárolhat Stelzner József irógép-szaküzletében Timisoara I., Brătianu-tér (Rabong és Schneider mellett.)

Zsidó alkalmazottak bejelentése. A timisoarai-temesvári romániasítási hivatal közli, hogy azoknak a vállalatoknak és kereskedelmi cégeknek, amelyeknél a kötelező munkaszolgálat alól felmentett és még nem kettőzött zsidó alkalmazottak találhatók, ezt három napon belül jelentésükbe a hivatalnak I. kerület, Regina Maria körút 7. szám alatt. A bejelentésben közöljék az illető zsidó alkalmazott nevét, külföldi szakképzettségét, fizetését, valamint a kötelező munka alól való felmentési iratának számát és kelteit. A hivatal egyáltalán figyelmezteti a zsidók helyébe lépett román alkalmazottakat, ha a megejtendő ellenőrzés alkalmával nem találják őket a helyükön, nyomban kieserélik őket. Ha pedig a kettőzött folytán beosztott román alkalmazottal szemben nem tanúsítottak valahol megfelelő jóakaratot a szakismeretek közlésével kapcsolatban, az illető zsidó alkalmazottat és a munkaadót a törvény értelmében megbüntetik.

Nyitlér

(E rovatban közöltéért felelősséget nem vállalunk.)

Flamert, kiskoru Kintzig Györgyért, anyagi felelősséget nem vállalok és semmi nevén nevezendő tartozását ki nem egyenlitem.

Kintzig László, Arad.

Aki pedig nem más, mint az öreg Madzag Máté, a hátulsó szomszédunk, kinek szalmafődeles viskója a temetőre néz, meg a kenderáztatokra.

Szomorú élet a szegény Mátéé, bizony csuda, hogy el nem hajítja magától.

Valaha gazdag ember volt, gulyaszámra kupeckedett ökrökkel, tinóval, elhajtotta egész Moldvania országáig, ott aztán aranyat adtak neki érte. Mikor hébe-hóba egy-egy szállitmány után, melyen jó áron adott túl, megpihent idehaza zöld zsabus, tornácos kőházában (mely most a Silber árendásé), ha végigment fekete prémes buzavirágkék mentéjében a főlő soron, alig győzött „amen!” mondogatni a tömentelen „dícsértessékre”, melyek a kapukaljából olyan tiszteletteljesen hangzottak feléje, mintha csak maga a tekintetes vicispán ur sétálna arra a hajdújával.

De hát Máté urának nem volt elég a sok arany, a rengeteg bankó, melyet egyenkint megolvasni reggeltől estefelég eltartott, nem volt elég a tengernyi jószág, egy feleséget szeretett volna még hozzá.

Szerzett is könnyen. Hamar ez aztán olyan hamis jószág volt, hogy vagy tíz év alatt mind elnyelte a többi nem hamis jószágot. Rámás piros csizma, rövid selyem szoknya, hosszú dinomdánom elvitte lassankint a kőházat, a tinókat, az ökröket, az aranyat, a bankót és — a gazda becsületét.

Végül is odaszorult az egyszerű nádviskóba, melyet valaha a császár számára tákoltatott össze hevenyében. Itt éli napjait, nyomorban, jó emberek kegyelméből.

Reggelenkint kiül a küszöbre, ahonnan valaha Erzsók asszony a nyalka legégyek jöttét vigyázta, kiknek a csőzházban találkozót mondott, egy nagy szakajtó van előtte, teliden tele vaszögekkel.

Ezek a szögek a legutolsó vagyona. Ezek elégitik ki szenvedélyét.

Már korán reggel elkezd olvasni, mint hajdan a bankókat... ezer ráncu homlokán vastagon kidagadnak az erek, szemében az izgatottság csillog, éppen mint hajdan, mikor a bankóját számlálgatta.

Néha eltéveszti s elkezd előlöl. Ha végig olvasta, újra megolvassa. Hátha mégis több lesz, hátha kevesebb lesz... Nagysokára aztán megnyugszik, gondosan beviszi a szakajtót s a kemencébe dugja, hol rajt ne akadjon sóvár emberi szem. Berettségzi az ajtót, elmegy ott-

honról s sorba járja a jó embereket, a hajdani rokonokat, meg az urasági kasztyókat.

Ott aztán megszólítják az öreg Mátét, hogy megy a dolga, milyen idő jár a kupecködésre?

Ilyenkor mecsülettudóan először panaszkodik kassé, hanem aztán megis csak kijukuká belőle a kupecgőg:

— Ha nem csurran, csöppen. Csak meg vagyunk biz ott valahogy bajja. Eppen most tettem magammal otthon egy kis komputust. No, és elmondhatom, hogy még soha sem álltam úgy, hogy sehogy se álljak. Hát csak van, amim van...

Még a gyerekek is tudják a Máté hőbortját s a kenyér meg az avas szalonna mellé, amit a jószívű anyámasszony kiküld, rendszeren egy pár rossz szöget is adnak az öregnek, mit im, az apjuk küldi, mert a szögekben a nemzetes Madzag Máté uramnak.

Mohón kap kivált az utóbbin, hogy élire rakja a többi mellé: hogy estére hozzá olvassa a többihez, előlöl kezdve olvasni a többit is.

Utközben tele van a feje kalkulussal Hol-hol megáll egy-egy sövény mellett gondolkodni. Zsiros suta kalapját lemeli fejéről, forgatja a balkezében, száraz, barna nagy ujjával megsimogtatva gyér ősz haját, mely hátulról egy fogahagyott fésűvel van fölfelé igazítva, — és elmélyedve motyogja:

„Nyolcvan meg hetven... százötven”.

Óvatosan suhan be az udvaron s félénken pillant az ajtóra, ha nines-e feltörve. Majd lázas sietséggel tolja el a závárt s rohan a kincses szakajtót megkeresni.

Megvan: nem lopta el senki. Hiszen még annyi sok becsületes ember van itt! Nines is több ilyen példás falu a világon. No ebben az egyetlen faluban akkor is megülhet a jóvaló ember, ha van valamicskéje. Másutt lehetetlen.

Ölébe veszi a szakajtót és újra olvas lélekzetét elfojtva, orlyukai kitágulnak, keze reszket...

Igy él az öreg Madzag Máté napról napra, elméjében megsokszorozva vagyona: mert a sok szög ezelőtt négy évvel még csak krajcárokat képviselt, ma már csupa öt forintos.

És minden nap több-több lesz számára nézve: kivéven azt az utolsó napot, amely már nem messze lehet s amikor egyszerre megfogynak vagy harminccal.

...Mert harminc darab is elég lesz belőlük leszegezni a koporsója tetejét az aljához.

A VOLKISCHER BEOBACHTER A ROMÁN TISZTI KÜLDÖTTÉSEKNEK A NYUGATI PARTVIDEKEN TETT LÁTOGATÁSÁRÓL (Berlin). A Volkischer Beobachter legutóbbi száma közli az Atlanti-óceán menti erődítési övezetben járt román tiszti küldöttség fényképét. A fénykép alatt lévő szövegben a német lap megírja, hogy a tiszti küldöttség, élén Stoenescu tábornokkal és Ražu Korne, a Vaskereszt lovagkereszttel kiuntetett tábornokkal, az erődítések felügyelőinek és az ott állomásozó gyalogos hadosztály parancsnokának kitaluzolása mellett megtekinti az erődítéseket. (Rador).

AZ OLASZORSZÁGI PARTRASZÁLLÁS — MÁSODIK ARCVRONAL (Ankara). Atay képviselő az Ulus című török lap hasábjain annak a véleményének ad kifejezést, hogy az angol-szász olaszországi partraszállása a második európai arcvonal megteremtését jelenti. A szövetségesek ezzel beváltották a Szovjetnek tett ígéretüket — írja Atay képviselő. (DNB).

UJABB FRANCIA ÖNKÉNTES ALAKULATOK INDULTAK A KELETI FRONTRA. (Párizs). Francia területől tegnap egy újabb önkéntes csapatkötél indult a keleti arcvonalra, hogy ott részt vegyen a bolsevizmus elleni harcban. — jelenti a német távirati iroda. (Rador).

VISSZATÉRT RÓMÁBA A SVAJCI MECHATALMAZOTT MINISZTER. (Chiasso). Svájci római meghatalmazott minisztere, de Stutz, miután jelentést tett a svájci szövetségi tanácsnak az olaszországi helyzetéről visszatért állomáshelyére. De Stutz nem kevesebb, mint harminc állam érdekeltségű képviselői Svájcra utaztak, hogy az Egyesült Államok is. (Europapress).

LEGIRIADÓ SZÓFLIÁBAN. (Szófia). Szófiában a kezdre virradó szaka 23 óra 25 perckor légiriadó volt. A bolgár fővárost teljesen elsötítették. A riadó két óra hosszat tartott. Idegen repülőgépek nem szállt Szófia fölé.

A JAPANOK LEFEGYVERETTÉ A KELETÁZSIÁBAN ÁLLOMASOZÓ OLASZ CSAPATOKAT (Tokió). A német távirati iroda ismereti a japán rádió közlését, mely szerint a császári hadiszállásról hivatalosan jelentik, hogy a japán szárazföldi és tengeri egységek, a Badoglio kormány fegyverletétele után, lefegyverezték a Kelet-Ázsiában állomásozó olasz csapatokat. (Rador).

KÉT VEZETŐ FRANCIA POLITIKUS TUDJIBBA KÜLDÖTT AZ ALGIRI BIZOTTSÁG (Algír). Algírtartomány volt kormányzóját, Chatel-t, valamint Francia-Afrika volt kormányzóját, Boisson-t a hivatalos lapban megjelent legújabb rundelet értelmében nyugdíjba helyezték. Chatel-t 1942-ben reveztek ki Algéria kormányzójává. Amikor Darlan Észak-Afrikába ment, Chatel csatlakozott hozzá. E miatt a vichy kormány megvonta tőle a francia állampolgárságot. Chatel ez év februárban Girard képviselőjeként Londonban tünt fel s ott De Gaulle tábornokkal tárgyal. Az algéri francia bizottság Algéria kormányzójává Peyrouton-t nevezte ki. (Europapress).

IRANT FELVETTÉK A SZÖVETSEGEK KÖZÉ. (Ankara). Az Unió Press jelenti: Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere kijelentette, hogy Iránt felvették a szövetségesek közé. (T.P.).

Rádió
SZEPTEMBER 18. SZOMBAT
București: 6.55 Ébresztő, hírek reggeli hangverseny. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek nemetül, 14. Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek szórakoztató műsora. 15.30 Szórakoztató zene. 15.40 Katonák üzenek. 16.40 Hírek orszúl. 17. Zenekar. 18. Felolvasás. 18.15 Sétahangverseny. 19. Hírek nemetül. 19.15 Bécsi zene. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek, 20. Carmen-énekkar. 20.40 Előadás. 21. Zenekari hangverseny. 22. Hírek, sportesemények. 22.15 Közlemények. 22.20 Szórakoztató zene.

FORUM-MOZI, ARAD
Ma! A szerelem é a szenvedély filmje
A san gottardo-i kémmő
Mariella Lotti, Osvaldo Valentí, Germana Paolieri, Leonardo Cortese

Apróhirdetések

TEPŐ farkas, majdnem új, eladó. Cim Arad, Maracinei-utca 11/a, Schwelengraber. (2268)

ELADÓ konyhabitor, fehér fa- és vas-ágak, éjjeli szekrényel, matracokkal, fürdőkád-melegítővel, Arad, Doamna Balaşa-utca 77/79. (2269)

„HANGYA” Szövetség, auidi és aradi rak-táraihoz alkalmaz gépirásban és lehetőleg könyvelésben jártas két női alkalmazottat. Román nyelv ismerete szükséges. Pályázatok: Federala „Furnica” Aiud, címre nyújtandók be. (2270)

KETSZOBÁS konyhás lakást az Andrei Muresan-utca közelében keresnek. Címeket Arad, távbeszélő 14-65 szám veszt át. (2271)

PIANINO-AKKORDEON tanítását megkezdtem. Jelentkezések Arad, Banul Maracinei-utca 11/a. Schwelengraber. (2272)

KIFOGASTALAN szakács-cukrász. ért a román, magyar és francia konyhához, állást keres, szanatoriumban, penzióban, vagy tisztai étkezdében. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2274)

FŐZNI tudó mindenest alkalmazok. Jenciu, Carol-körút 6. szám. Arad. (2274)

KOVÁCSMŰHELY, teljes felszereléssel és jókarban levő seprülkötőgép eladó. Érdeklődni Arad-Sega. Carolas-utca 27. (2275)

NŐI észáru-munkára kézilányokat és szabóságát felfogadok, aki gépelni, vasalni tud. Krivus, Arad, Regina Maria-körút 9. (2276)

TANULÓ és kifutólányt alkalmaz „Hilger”-szalon, Arad, Tache Ionescu-utca 1. szám. (2277)

KÖRISFA-hálószoba, vaságy, szennyesláda, csillár, 70/140 falitükör eladó. Megtekinthető dél előtt. Arad, Aviator Sava-utca 1. szám. (2278)

GYAKORLOTT géphímezőt alkalmazok. Címek Reclamahez, Arad, Eminescu-u. 4. (2279)

HADMENTES, báregazdát keresek október 1-re Aradhoz közel fekvő gazdaságomba. Érdeklődni: Gaither János tanvárián, Zimandul-nou-Ujzimánd. (2280)

CORSO-mozi, Arad
TELEFON: 23-6.

FIGYELEM! Ma 3, 5, 7 és 9 órákor
Az első találkozás
a régi szép emlékek filmje
Az első találkozás
a „Fantella” testvérfilmje.
Az első találkozás
Mar a Denis a „Két árva” szereplője
Az első találkozás
a báj és a kedvesség filmje.
Délután 3 órákor matiné 45 lejes
egységis helyekkel.

HATSCHER-ÜGYNÖKSÉG. ARAD, Carol-körút 17. távbeszélő 16-95. 14600.000: 17 holdas szőlőbirtok, városközelben, hatszobás villával, melléképületekkel. — 5000.000: Hegyalja géopontjában ötholdas mintaszőlőgazdaság, épületekkel, felszereléssel. — 4000.000: nyolcholdas jólékellet, villamos megállónál, nagypéldet, sok felszereléssel. — 3500.000: ötholdas szőlőbirtok, kastélyal. termés, felszereléssel. — 3000.000: Ghiorocan. jófékvésű. — 2000.000 Paulisi háromholdas kisvillával. — 1250.000 négyésföld holdas borszőlő naposfékvéssel, épületek, felszerelés. — 700.000: siriai háromholdas, épület, felszereléssel. (267)

30 KATASZTRALIS hold földbirtok, aradi hatáiban gazdasági épületekkel, nagy gyümölcsösökkel bérbeadó, esetleg feles művelésére kiadó. Közelebbit Frații Burza vaskereskedésben Aradon. (2283)

POLOSKÁJA van? Forduljon Lovas Károly poloskáihoz. Arad, Oituz-utca 111. vagy zivességből Giraschek borbélyhoz. Eminescu-utca 28. (273)

Előadások 3, 5, 7, 9-kor
CORSO-MOZI TELEFON: 38-95
Mentesül a tolnegástól jegye előzetes megváltásával.
Szepek között a legszebb. **ALIDA VALLI**
A legyönyvű főszerepében

20 HP. KÖLN-Ehrenfeld-gyártmányu motor (gaz sarac) üzembirő állapotban eladó. Cim Fratii Ochis. Beliu, Bihar-megye. (2281)

GRECU-gyógyszertár, Ineu, sürgösen keres vezető gyógyszerésznt vagy gyógyszerészhadmentest. (2282)

FÉRFI fodrászsegédet alkalmaz azonnal Ciurdariu, Arad, Horia-utca 2. (2283)

TANULÓT keres Kőszeghy bádogos-üzeme, Arad, Cantacuzino-utca 31. szám. (2284)

50 ÉVEN felüli bejárórót alkalmazok kis lakás takarítására, a reggeli órákra. Jelentkezni reggel. Arad, Comsa-utca 56. sz. (2285)

KERESEK 2- vagy 3-szobás konyhás, fürdőszobás lakást. Címeket Reclamahez, Arad, Eminescu-u. 4. (2286)

EBEDŐ-szekrény, régi művő márvány-lapos és más háztartási holmi eladó. Arad, Romul Veliciu-utca 18. (2287)

MEGBIZHATÓ, 50 év körüli német nő szakácsnői állást keres, esetleg Timisoaran is. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2293)

UTANIA filmszínház Arad Kellemes hívős terem. Tel.: 12-32
Ma 3, 5, 7, 9-kor **Pat és Patachon HAMELI és ORELIA**
Csütörtökön. **MARIELLA LUFTI**
Gyanúsított nők izgalmas bűnügyi film

TÜZIFAERDŐ Torda megyében, 110 hold, nagyrészen tölgy, talajjal, kitermelési joggal eladó, esetleg vállalattal elcsérelhető. Kitermelési és szállítási körülmények jók. Felvilágosítással szolgál Dénes J. Arad, Carol-körút 24. (2288)

TANULÓ fiut és egy idősebb nagymunkás szabót keresek. Kirch szabósága, Arad, Duca-utca 20. szám. (2289)

2 SZAVATOLTAN tiszta, féregtelen ágybetétet vennék, Arad, Eminescu-utca 31. szám. Füvészalón. (2290)

MELY gyermekkocsi eladó. Aradul-nou, Banatului-ut 218, Marsalkó. (2187)

KERESEK délutánra idősebb gyermekkisszonyt. Jelentkezni dél előtt 8—11-ig. d. u. 2—4 között. Timisoara I, Lonovics-u. 5. II. emelet 9. (7317)

KIADÓ különbejáratu, szép butorozott szoba fürdőszoba-használatlalt, ágyemű nélkül, keresztény házaspárnak. Ajánlatokat „Megfelelő” jeligére a timisoarai kiadóba kérünk. (7431)

KERESEK azonnali belépésre idősebb szakácsnt étterem részére. Wason Mihai, hotel si restaurant „Cerbul de aur”, Boesa-Montana, jud. Caras. (7240)

NAGYOBB üzem vagy gyár részére áttört varrást (azzurozást) szaksterü gyors kivitelre átvesszek. Mendelsohn-Spitzer. Timisoara III, Carol-körút 9. (7252)

„FOTO GEORGESCU” Frazov. Victoria-ut 9, sürgösen keres kifogastalan retusörnt. Jó fizetést és lakást ajánl föl. (4326)

ARO-kert, Arad Távbeszélő 24.45
A német filmpar remek állítás **Heinz Rühmann-nal**
Atadom a feleségemet
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Va-árnap 11 20 kor matiné egységis helyárral.

ELADÓ üstház, önfűtő fürdőkád, Columbia-pathefon, hegedű tokkal, tiszta gyermek-ágy matracal. Timisoara IV, Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4331)

BROKÁT, bársony-, vagy szövettüggönyöket vesz „Biedermeier” régiségkereskedés. Timisoara I. Mercy-u. 1. Távbészélő 11-77. (7462)

NŐI kosztümök, jó állapotban eladók. Cim Timisoara II. Zlatna-u. 1., 1. ajtó. (7371)

ELADÓ zöld virágmintás, plüs divántakaró, találó asztalka, előcsarnokba alkalmas nagy majolika váza, jeles (márkas) festmény, 12-személyes használatlan damaszt asztalterítő. Timisoara II, Bontila-utca 12. 7. ajtó. (7372)

ASZTALTERITŐK, selyemruhák, 43-as férficipők stb. eladók. Timisoara I, Lonovici-u. 5. III. em. 15. (7374)

JOBB házaspárt, nyugdíjast vagy egyedülálló nőt házmesternek felfogad Dogariuné. Timisoara I, Carmen Sylva-körút 34. (7376)

BEJARONÓT azonnali belépésre keresek. Érdeklődni Timisoara, Virgil Onitiu-utca 19., 1. ajtó. (7375)

SZOBALÉANYT azonnal vagy szeptember 15-re felfogadnak. Dr. Morath, Timisoara III. Zoe-utca 5. I. em. (A Dozsapark végén). (7378)

TAKARITÁST és vasalást vállalok. Timisoara, Freidorf, XII. utca 25. (7378)

KOMOLY nő házvezetőnői állást keres, lehetőleg plébánián. Timisoara, Freidorf XII. utca 25. (7379)

UJ diófurniros hálószoba és reklamiék sürgösen eladók. Timisoara III, Medea-utca 2. Rapid-sportpályánál. (7377)

BEJARONÓT rendeset, megbízhatót, felfogadok. Toliusz, Timisoara, Cantacuzino-utca 4. (7382)

KÁRPITOS munkát, újat, valamint javításokat olcsón vállalok. Házhoz is jövök. Timisoara IV., Pop de Basești-u. 7., 6. ajtó. (7366)

VARRÓLÉANYOKAT, önálló munkaerőket és kézimunkást felfogadnak. Cim: „Salon Ileana”, Timisoara I, 10 Mai-u. 3., I. em. 2. (7367)

GYAPJUSZÖVET, férfi-, vagy női kabát-nak, valamint 38-as női cipő eladó. Timisoara IV., Fröbl-u. 47., III. em. 2. (7364)

HUSTALAN napokon a legjobb tanácsadó a Mazdazan-féle Kézi-Szakácskönyv, Dr. Hanish. Kapható a Jachan-féle könyvkereskedésben, Timisoaran a Belvárosban. Ára 50 lej. Vidékre 85 lej. (7365)

ALKALMI vétel. Korszerű, sötétkék, mely gyermekkocsi, valamint sportkocsi eladó. Timisoara II, Matasarilor-u. 36. (7362)

KERESEK félnapra főzni tudó bejárórót. Huberné, Timisoara III, Mitropolit Metianu-utca 4., 6. ajtó. (7360)

KONYHABUTOR eladó. Timisoara II, Telegrafului-u. 68. (7359)

JÓL főzni tudó megbízható mindenest, aki önálló a házvezetésben, október 1-re felfogadnak. Timisoara III, Brancoveanu-u. 8. 3. ajtó. Érdeklődni délután 2—7-ig. (7358)

KERESSEK azonnali jól főző mindenes szakácsnt. Dr. Petroviciu, Timisoara Bulev. Diaconovici Loga 49. (5324)

KERESSEK azonnali jól főző mindenes szakácsnt. Dr. Petroviciu, Timisoara Bulev. Diaconovici Loga 49. (5324)

KERESSEK szeptember 15-re rendes, megbízható mindenes szakácsnt. Jelentkezés 4—5 óra között. Cim: Timisoara, II. Atrud-utca 6. (Az Apollo-mozi mellett). (7325)

MÜSTOPPOLÁS. Ha ruhája molyrágott, kiégett, vagy elszakadt, azt külföldes mütöméssel betömetheti B. Kemény Kláránál, Timisoara III., C Porumbescu-utca 69. (7223)

NEMET nyelvoktatás jól bevált módszerrel, egyénenként és csoportban is (Gyors eredmény Timisoara I., Regele Mihai-körút 6., II. em. 11. Volt Duca-u. (7151)

HASZNÁT, kifogastalan állapotú 3/4-kerékpárt, jó tömlőkkel, vennék. Ajánlatokat Dormuth, Timisoara III., Odo bescu-u. 13. címre kérek. (7220)

ZONGORA-LECKÉKET ad kezdők és haladók részére saját lakásukon Dr. Münz, Timisoara II., Bontila-utca 12 Ugyanott zongorát, vagy pianinót vennének. (7154)

FÜRDŐBERENDEZÉS, kitűnő állapotban levő, eladó, Timisoara III., Popa Anca-utca 5. (7248)

ELADÓ Fordson-tractor. Telbis Rafael, Timisoara, Beșenova-Veche 92. (7327)

TISZTA akácméz kapható Lippe Józsefnél, Timisoara III., Domașneanu-u. 1. Távbeszélő 30-21. Ar 50 kg-os bádóg kannákban 470 lej, a kanna 750 lej, kicsinyben a méz 490 lej/kg-ként. (7219)

JÓLELKŰ, művelő kisasszonyt keresek árván maradv. kisleányom mellé. Háztartás felügyeletét vállaló, egyszobás lakást is kaphat ugyanott, gyárvárosi villalakszámban. Pontos adatokkal ajánlatot „Október 15” jeligére kérek a kiadóba. (5322)

2-SZEMÉLYES brokátselyem, gyapjúpaplan, párnahuzat, függöny, damaszt asztalterítő, mind kifogastalan állapotban levő, olcsón eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36., II. em. 25. (4325)

KÖZÉPISKOLÁSOKAT minden tárgyából tanító. Román nyelvben kifogastalan vagyok. Timisoara, Ghiorocului-ut 4., 4. ajtó. (7439)

MINDENEST és gyermekhez értő kisasszonyt keresek kis családhoz. Címem: Timisoara, Corbului-u. 6. (7438)

MINDENBEN megbízható, rendszertő, idősebb házaspárt, vagy munkabiró egyedülálló asszonyt, házmesteri teendők elvégzésére keresünk. Jelentkezés 1—2 óra között. Timisoara III., Remus-utca 7. szám alatti villában. (7351)

GYERMEKKOCSI, mély, valamint korszerű, krémszínű, teljesen kifogastalan sportkocsi eladó. Timisoara II., Mățașarilor-utca 36. (7361)

GYERMEKKOCSI, világos, korszerű keveset használt, olcsón eladó. Hoffmann, Timisoara II., Mareșal Joffre-u. 15. szám. (4330)

ELADÓ szürke, tiszta gyapjuból készült ámeneti férfikabát, majdnem új, legújabb kivitelű ezüst talca és likó-készlet. Timisoara II., Ștefan cel Mare-utca 16., 8. ajtó. Kizárólag 5—6 között (7336)

FIATAL varró (kézilány) tartós állást nyerhet. Rococo, Timisoara I., Eugen de Savoya-utca 12. (7337)

BEJARONÓT 1-szobás lakásba felfogadnak. Timisoara III, Tolstoi-u. 11. Második eszög. (7357)

SZEP, fehér ágy sodronybetéttel és éjjeliszekrényel eladó. Timisoara III., Remus-u. 7. Csak dél előtt. (7353)

ELADÓ jókarban levő 10/20 HP. „Internacional” traktor ekével vagy anélkül. (Cserét is kötök). Balogh Anton, Arad, Regele Ferdinand-körút 65 szám. Távbészélő 24-93 (275)